

תאריך: ד' שבט, תשס"ז
23 ינואר, 2007

נציבות תלונות הציבור על שופטים

מספרנו: 07 / 5 / י' / שלום ת"א
אישי-סודי-למכותב בלבד

לשכת הנציבה טובה שטרסברג-כהן

לכבוד
מר משה הלוי
ת.ד. 5052
עכו 24406

א.נ.

הנדון: תלונתך שהתקבלה בלשכתנו ביום 1.1.07
על כב' השופטת גיליה רביד מבית משפט שלום ת"א בתיק בש 651/06

החלטה

1. הלנת ללשכתנו על צו חיפוש שניתן בעניינך על ידי כב' השופטת גיליה רביד ביום 6.2.06. בתיק בית המשפט לא נמצא צו החיפוש ולפיכך המצאת לנו צילום הצו שקיבלת במשטרה לאחר שתי בקשות שהפנית לבית המשפט. בצילום שהמצאת לא מולאו על גבי הצו פרטים חיוניים מהותיים: הוא אינו נושא תאריך ולא צוין בו מהות החשד; לא צוינה בו העילה למתן הצו; לא צוין בו, אם החיפוש יערך בפני שני עדים שאינם שוטרים אם לאו, אף שבטופס מקום המיועד לכך (ראה סעיף 26(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969). בצילום שהמצאת, מוטבעת חותמת של בית המשפט, חותמת של כב' השופטת וחתימתה.

2. כב' השופטת רביד אליה פנינו, השיבה לנו כי היא נוהגת ליתן צוים מלאים העומדים בכללים הנדרשים בענין זה. לדבריה, אין בנמצא בתיק בית המשפט מקור או עותק חתום של צו החיפוש. לבקשתה איתרה המזכירות עותק מהבקשה לצו החיפוש וטופס הצו שהוכן על ידי המשטרה וצורף לבקשה. אלא שטופס הצו אינו חתום על ידי כב' השופטת ומופיעים בו רק הפרטים שצוינו בו מראש על ידי המשטרה.

3. בירורנו העלה, כי טופס הבקשה לצו חיפוש שמגישה היחידה החוקרת לבית המשפט, כולל שני חלקים: צידו הימני של הטופס הוא הבקשה על נימוקיה ואילו צידו השמאלי הוא הצו המהווה את החלטת בית המשפט. שני חלקי המסמך ממולאים מראש על ידי נציג היחידה החוקרת ומוגשים לבית המשפט כיחידה אחת. לא תמיד מציין החלק המכיל את הצו, את מלוא הפרטים המופיעים בחלק המכיל את הבקשה. בדרך כלל מוסר עורך החיפוש למי שמחפשים

בחצרו, רק את צו החיפוש ולא את בקשת היחידה החוקרת. וכך בהעדר פרטים מלאים בצו, אין מי שנערך אצלו החיפוש יודע על מה ולמה נערך. נוסח הצו שמכינה היחידה החוקרת אינו מכיל את כל הפרטים שצריכים להיות ממולאים על ידי בית המשפט.

4. נדרשנו לא אחת בעבר לנושא של מתן צווים על גבי טופס בעקבות מספר תלונות שהוגשו לנציבות על ליקויים במילוי הטופס. הפצנו בנושא זה חוות דעת מיום 4.9.05 לנשיאים ולשופטים, המצויה לעיון באתר הנציבות באינטרנט ("כתיבת החלטות על גבי טופס").

5. בחוות הדעת ובהחלטותינו ציינו, כי משהוגשה בקשה למתן צו חיפוש, על השופט הדין בו לדאוג לכך שכל הפרטים הנדרשים יופיעו באופן ברור ומלא בצו הניתן על ידו. הגשת בקשות ומתן צווים על גבי טפסים, נועדו להקל על מלאכתו של השופט ושל המשטרה, במיוחד לאור ריבוי הבקשות מסוג זה ולאפשר בכך יעילות בניהול הליכי משפט. עם זאת, מבחינת מעמדם המשפטי, אין צווים אלה שונים מכל החלטה אחרת היוצאת מלפני השופט, הנושא באחריות להחלטותיו על תוכנו ועל פרטיהן. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בצווים כמו צו חיפוש, הפוגעים בכבוד, בקניין ובפרטיות, שהן מזכויות היסוד החוקתיות בישראל. צו שניתן על גבי טופס שמולא בצורה לקויה עלול ליצור תחושה כי ההחלטה ניתנה כלאחר יד, ללא שיקול דעת מצד בית המשפט ולפגוע במי שהצו מכוון נגדו.

6. במקרה זה, מאחר והצו המקורי או העתק ממנו איננו בתיק בית המשפט והיות וכב' השופטת אינה יכולה להתייחס לצילום הצו שנמצא בתיק המשטרה ולאשר חתימתה עליו, לא ניתן להתייחס ספציפית לצו הנדון ודי בהערותינו העקרוניות בהחלטה זו ובחוות דעתנו. עם זאת ברור, שהצו עימו ביקשה המשטרה לערוך חיפוש, לוקה בחסר מהותי ואינו עומד בכללים הנדרשים. במקרה דנן לא נערך החיפוש בסופו של דבר, משום שלא הייתה בביתך כאשר באו לבצע את הצו.

7. לא מצאנו כי בעובדה שעל פני הצו מופיע מספר פקס מאת היחידה החוקרת למזכירות בית המשפט, כדי ללמד, כטענתך, כי הצו ניתן בלא נוכחות אישית של השוטר, מבקש הצו, מה עוד, שכב' השופטת בתגובתה מסרה כי מעולם לא ניתן על ידה צו ללא נוכחות השוטר המבקש.

8. מאחר והנושא של מתן צווים בדרך לקויה שב ועולה על סדר היום ודומה שטרם הופנם, ראוי הוא שהנושא יעמוד על סדר יומם של מנהל בתי המשפט ושל הנשיאים, וכי יינקטו על ידם מהלכים מתאימים על מנת להטמיע את דרך הטיפול הראויה במתן צווים על גבי טפסים.

9. בכך מתמצה טיפולנו בתלונתך.

בכבוד רב,

ט' שטרסברג – כהן
נציבת תלונות הציבור על השופטים

העתק: כב' השופטת גיליה רביד

כב' הנשיאה עדנה בקנשטיין, בית משפט השלום תל אביב

כב' הנשיאה דורית ביניש, בית המשפט העליון

גב' ציפי לבני, שרת המשפטים

כב' השופט משה גל, מנהל בתי המשפט (בפועל)